1853. N°. 13[illegible]

LEYDSCHE COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 16 NOVEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 15 November.

Z. M. heeft benoemd tot Griffier bij het Kantongeregt te Wijk bij Duurstede Mr. P. J. J. Linkers, Advocaat alhier, ter vervanging van J. Engelen van Schaik, aan wien eervol ontslag uit die betrekking is verleend.

— Laatstleden Zondag mogt de Wel-Eerw. Zeer Gel. Heer H. J. Matthes, die vóór meer dan 50 jaar het predikambt aanvaardde, gedachtenis vieren aan zijne 25-jarige Evangeliebediening in de Evang. Luth. Gemeente te dezer stede. Talrijk was de gemeente opgekomen, velen waren de belangstellende vrienden en vriendinnen, vergaderd om met den waardigen grijsaard te bidden en te danken. Toen de feestvierende leeraar was opgetreden, hief de Christenschaar den feestzang aan, eene krachtige en sierlijke rede naar aanleiding van 1 Kor. XV. vs. 1 en 2, werd door haar verhoorden, en nadat de zegen over haar was uitgesproken, bad zij zingend Gods zegen af over den leeraar aan wien zij zooveel had te danken. Hoe diep geroerd waren niet allen, toen de leeraar, door den nazang verrast, overstelpt van dankbaar zielsgevoel uitriep: „ik zeg U allen dank voor het woord mij toegezongen, deszelfs nagalm zal mij nog verkwikken op mijn sterfbed." Deze dag blijve onvergetelijk bij de zoo velen, het woord op dezen dag gehoord blijve bewaard in de harten van allen. (*Ingez.*)

— Voor enkele weken werd plotseling uit het midden van zijn herderwerk door de heerschende ziekte weggerukt de Wel-Eerw. Zeer Gel. Heer P. J. V. Dusseau, Evang. Luth. Predikant te Schiedam. Niet slechts als Kanselredenaar maar ook als letterkundige mogt hij dingen naar eene eerste plaats. Groot is zijn verlies inzonderheid voor zijne Weduwe, die de geboorte van een kind te gemoet ziet, hetwelk den vadernaam nooit zal uitspreken. Bij den Boekhandelaar J. C. Loman Jr. te Amsterdam, zal een zestal Leerredenen ten behoeve der achtergeblevene betrekkingen worden uitgegeven; het is te hopen, dat Leydens ingezetenen door liefde gekenmerkt, en vooral zij die zoo genadig bewaard zijn geworden, zich in dezen mogen onderscheiden, en de lijsten van inteekening, door den boekhandel aangeboden, met vele namen mogen prijken. (*Zie advertentie.*)

— Door de alhier heerschende ziekte zijn van 8 tot 13 November aangetast 7 personen, daarvan overleden 3.

— Den 13den vierde de Schoolonderwijzer G. Richter te Hillegom, het 50-jarig feest als Hoofdonderwijzer aan de gemeenteschool aldaar, ontving een aantal geschenken van Gedeputeerde Staten, den Gemeenteraad en particulieren, en van Z. M. eene zilveren medaille met toepasselijk opschrift.

— Uit Rotterdam wordt gemeld, dat de schroefstoomboot Bordeaux, van Hâvre de Grace den 9den op de hoogte van Vlaardingen overvaren heeft een beurtschuit, varende in de beurt tusschen Brielle en 's Gravenhage, beladen met aardappelen, zout en andere goederen. Het scheepje dwars voor de boeg zijnde, is onder de stoomboot door gegaan en naar men denkt geheel uiteen gewerkt en onmiddellijk gezonken. De schipper en de knecht zijn ter naauwernood kunnen gered worden.

— De Oud-Gouverneur der Prov. Utrecht Mr. F. v. d. Poll is den 13den in den ouderdom van 73 jaren te Utrecht overleden.

— Dezer dagen is des avonds in de nabijheid van het dorp Velp, op den zoo druk bezochten straatweg, een stoutmoedige diefstal gepleegd is. Een koopman in zaden passeerde dien weg met een reiszak, dien hij aan eenen stok op den rug droeg, toen onverwachts iemand achter hem trad, hem het pak, hetwelk eene niet onbelangrijke geldsom bevatte, ontnam en zich daarmede op de vlugt begaf. De beroofde zette hem onmiddellijk na, doch de dief verdween in een bosch op het landgoed Larestein, zonder dat men hem tot dusver heeft kunnen achterhalen.

— Het Prov. Geregtshof van Gelderland heeft W. Jones, smid in dienst van den aannemer der nieuwe werken aan den Rijnspoorweg, schuldig verklaard aan het maken van valsche munt en hem veroordeeld tot de straf van het zwaaijen met het zwaard over het hoofd en een confinement van 10 jaren. Daar het niet bewezen was, dat de beschuldigde valsche munt in omloop had gebragt en hij verklaarde de valsche munten en vormen alleen uit tijdverdrijf vervaardigd te hebben, trachtte de verdediger van den beschuldigde aan te toonen, dat hier de misdaad niet bewezen was en dat eene veroordeeling tot de gevolgtrekking zou leiden, dat menschen, die uit liefhebberij eene verzameling van dergelijke stukken wilden aanleggen, aan zware straffen zouden zijn blootgesteld.

— De Krijgsraad te Middelburg heeft A. Velleman, fuselier bij het 2de regement infanterie, verwezen tot de straf des doods met den kogel, ter zake van misdrijf tegen de dienst en subordinatie, door hem gepleegd zoo door het met woorden beleedigen van, als het zich met de daad verzetten tegen eenen meerderen in rang.

— Den 10den dezer was te Zwolle de aanwezige voorraad van was, honig en korven met bijen boven verwachting groot. De uitgeloofde premien zijn toegekend: 1°. aan den Heer H. Roelink Hz., te Meppel, voor de meest aangevoerde was, te weten 1736 Ned. ℔; 2°. aan de wed. Meyberg & Co. te Almelo, voor de grootste partij geperssten honig, zijnde 6544 Ned. ℔; 3°. aan H. Grijzen, te Zwolle, voor het grootste aantal korven met bijen, zijnde 18. — Was is verkocht tegen 90 à 91 cents, en de honig tegen f 12 de 50 Ned ℔.

— De Heeren Jhr. Mr. C. L. van Beyma thoe Kingma, Mr. A. F. Jongstra en A. Meinesz, schrijft men uit Leeuwarden, hebben zich geadresseerd aan Z. M. den Koning, om eene voorloopige toezegging van afstand en vergunning tot droogmaking van de Tjieuwke Meer, ten einde daarna een meer grondig onderzoek in te stellen omtrent de mogelijkheid en de wijze van dat werk voor particuliere rekening.

— De kunstweg van Almelo naar de Hanoversche grenzen, is door onderscheiden personen aangenomen voor ruim f 36,000.

— Een kat van de Weduwe K. Kap, te Dronwenerveen in Drenthe, heeft onlangs twee volwassen hazen en een wild konijn gevangen en naar huis gebragt; het wild is door het huisgezin in gezondheid gebruikt.

— Een Rijksambtenaar te Aulo, de Heer Ortleb, zou een allereenvoudigste zamenstelling uitgevonden zijn, waardoor wagens door zich zelven bewogen worden met eene kracht van 6—8 paarden. Hij heeft octrooi voor zijne nieuwe uitvinding aangevraagd.

— Te Roswinkel heeft een Commies een smokkelaar doodgeschoten, terwijl deze, die gebonden was, maar zich los had weten te maken, den Commies aanrandde en het op zijn leven toelegde.

— Maandag ll. is aan het Solzer-veer bij Tongerlo op het Zuid-Willemskanaal (Belgisch grondgebied) een groot ongeluk gebeurd. Een vader met zijne twee zonen zou aldaar eenig vee met de pont overzetten. Op het midden van het kanaal brak de reep, de pont kantelde om en al wat zich daarin bevond viel te water, met dat ongelukkig gevolg, dat de vader met zijne twee zonen verdronken zijn; het vee is gered. Een derde zoon, die langs den dijk kwam gereden, begaf zich te water om redding aan te brengen, maar werd zelf door de toegeschoten personen van eenen wissen dood gered.

— De Heer Ericson, uitvinder der kalorische scheepvaart, is te New-York overleden; het was hem nog niet mogen gelukken de gewenschte verbeteringen in zijne uitvinding in toepassing te brengen.

's GRAVENHAGE, 15 November.

Z. M. heeft aan den Majoor der infanterie H. F. Kock, zijnen Adjudant, vergunning verleend, tot het aannemen van de decoratie van Officier der Orde van het Legioen van Eer, hem door den Keizer der Franschen geschonken.

— Z. M. zal Donderdag een groot diner aan de leden van de Tweede Kamer geven.

— Z. M. heeft naar aanleiding van de wet op de kerkgenootschappen, goedgevonden geschikt te verklaren als *vestigingsplaats* van den Heer J. Zwysen, als Aartsbisschop van Utrecht, de gemeente Haaren, tusschen 's Hertogenbosch en Tilburg.

— De Inspecteur van de Geneeskundigen dienst der landmagt heeft apothekers, Nederlanders van geboorte, die genegen zijn om zich als apotheker der 3de klasse voor de Militaire Geneeskundige dienst der landmagt in de West-Indiën, voor den tijd van 10 achtereenvolgende jaren te verbinden, verwittigd, dat zij zich vóór den 5den December aanstaande, bij verzoekschrift, op zegel geschreven en portvrij moeten aanmelden en overleggen de navolgende bewijzen, als: eene geboorte-acte, ten bewijze van eenen ouderdom beneden de 35 jaren; een bewijs van ongehuwd te zijn; een bewijs van voldane dienstpligtigheid aan de Nationale Militie; een bewijs van goed zedelijk gedrag, af te geven door de Regering hunner woonplaats; een bewijs van

geschiktheid voor de militaire dienst, af te geven door den eerstaanwezenden Officier van Gezondheid bij het garnizoen in hunne woonplaats, of in het naastbij gelegen garnizoen; bewijzen van genoten onderwijs in de voorbereidende schoolwetenschappen, en bewijzen van afgelegde examina als apotheker of van regelmatig in die vakken volbragte studien, alle welke bewijsstukken op gezegeld papier moeten zijn geschreven.

Na overlegging van welke bewijsstukken hun de gelegenheid zal worden verschaft, om aan 's Rijks Kweekschool voor militaire Geneeskundigen een examen af te leggen.

Aan die betrekking is verbonden een jaarlijksch tractement van ƒ 1066 benevens vrije woning of schadeloostelling voor huishuur en schadeloostelling voor vivres van ƒ 200 's jaars, dan wel twee rantsoenen vivres hetzij geheel hetzij gedeeltelijk in natura, een en ander ter bepaling van het bestuur der kolonie; een tractement van ƒ 800 's jaars gedurende hun oponthoud hier te lande; eene gratificatie van ƒ 300 en een voorschot van ƒ 177, te zamen uitmakende eene som van ƒ 477, waarover men vóór de afreis kan beschikken, zoodra het schip aangewezen is, waarmede de reis als militair gouvernements-passagiers der 1ste klasse zal geschieden, strekkende deze som tot uitrusting en het aankoopen van boeken enz.; de rang van tweeden Luitenant bij de landmagt in West-Indië.

— Morgen Woensdag zal de Minister van Koloniën geen gehoor verleenen.

— Burgemeester en Wethouders alhier hebben bekend gemaakt, dat te beginnen met Maandag den 21sten dezer, wekelijks eene vrije Veemarkt zal worden gehouden op de Lange Beestenmarkt, en dat er premiën worden uitgeloofd aan de kooplieden die op de 52 eerste marktdagen zullen hebben aangevoerd het grootste getal van rundvee, kalfkoeijen, varekoeijen en ossen, vette kalveren, schapen en lammeren.

— Gisteren avond had alhier eene vergadering plaats van de 's Gravenhaagsche afdeeling der Vereeniging tot bevordering van fabriek- en handwerknijverheid. De President deelde der vergadering mede, dat de Heer Jhr. de Stuers, ten gevolge zijner benoeming als Opperbevelhebber van het leger in Nederl. Indië, zijn ontslag als lid van het Hoofdbestuur heeft ingediend. Drie candidaten zijn door het Hoofdbestuur voorgesteld, de Heeren: Förstner van Dambenoy, de Kock en van Brienen Jr., en werd eerstgemelde door de vergadering gekozen.

— Een rijk voorstander van kunsten en wetenschappen, te Washington, de Heer Smithson, die eenige jaren geleden aldaar is overleden, heeft bij uiterste wilsbeschikking, een zeer aanzienlijk legaat gemaakt aan die stad, onder voorwaarde, dat daaruit zou opgerigt worden eene instelling ter bevordering en verspreiding van nuttige kennis.

De Heeren Bestuurders van dat legaat hebben toen gesticht een groot gebouw, geschikt ter aanlegging eener bibliotheek, eener galerij van schilderijen, van een museum van natuurlijke historie, en dergelijke verzamelingen, en voorts bekostigd het doen drukken van wetenschappelijke werken, welke daarna door hen, aan de verschillende geleerde genootschappen en bibliotheken ten geschenke worden gezonden.

De Koninklijke Bibliotheek alhier heeft dezer dagen op die wijs ontvangen eene tweede bezending van belangrijke werken, wier titels hierna volgen:

1. Smithsonian contributions to Knowledge. Vol. V, bevattende: A Flora and Fauna within living animals. By J. Leidy, met 10 platen. — Memoir upon the extinct species of fossil ox. By J. Leidy, met 5 platen. — Anatomy of the nervous system of Rana pipiens. By J. Wyman, met 2 platen. — Nereis Boreali-Americana, or contributions to a History of the marine Algae of North-America. By W. H. Havey; met 24 platen. — Plantae Wrightianae Texano-Neo-Mexicanae. By Asa Gray, met 4 platen.

2. Meteorological Tables and other Tables useful in practical Meteorology. By A. Guypt. 1852, 8°. — 3. Catalogue of Stanley's Indian Portrait gallery, 8°. — 4. Catalogue of North-American Reptiles. Part I. Serpents. By S. F. Baird en C. Girard. 1853, 8°. — 5. Occultations for 1853, 4°. — 6. Stansbury. Exploration of the Valley of the great Salt-Lake of Utah. 1852, 2 vols. — 7. Owen. Geological Survey of Minnesota, Iowa and Wisconsin. 1852, 2 vols, 4°. — 8. Report of the Commissioners of Patents for 1851. Agricultural and Mechanical, 1852, 2 vol. 8°. — 9. H. R. Schoolkraft, History, condition and prospects of the Indian Tribes of the United-States, Illustrated by S. Eastman, vol 3. 1853, 4°., met een groot aantal platen. — 10. Lynch, Report of the Dead Sea expedition. 1852, 4°. — 11. Maury, Sailing direction, 4th. edit. 1852, 4°. — 12. Maury. Whale Charts. — 13. Ringgold. Charts of California. 1852, 8°. — 14. Map of the United-States, West of the Mississippy. 1850. — 15. Norton's Literary Register for 1853. — 16. Proceedings of the American Educational Convention. 1853, 8°. — 17. Report of the Superintendant of the Coast Survey, for 1851, 1853. I Vol, 8°. plates in 4°.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Maandag 14 November.

In deze zitting hebben de Commissien van Rapporteurs voor de wets-ontwerpen: betrekkelijk het regt van inkwartiering en tot vaststelling van de hoofdstukken III, IV, VI, VIII, X en XI der Staatsbegrooting voor 1854 hare eindverslagen ter tafel gebragt. De dag der beraadslaging zal nader bepaald worden.

De Commissie van Rapporteurs voor het voorstel van negen leden tot afschaffing van het tonnegeld en van den accijns op het geslagt, heeft haar verslag omtrent het verhandelde in de afdeelingen betrekkelijk het in overweging nemen van dat voorstel uitgebragt. De beraadslaging over het in overweging nemen van dit onderwerp zal plaats hebben na afloop van die over het wets-ontwerp tot goedkeuring der met de Handel-Maatschappij gesloten overeenkomst.

Onder de verzoekschriften is één van Jhr. H. B. Martini van Geffen, Kantonregter te Boxtel, die voor de nominatie voor den Hoogen Raad wenscht in aanmerking te komen.

Het wets-ontwerp tot regeling van het muntwezen in de West-Indien, is met algemeene stemmen (59) aangenomen.

Bij het wets-ontwerp houdende bepalingen omtrent het bouwen en planten op zekeren afstand van vestingwerken, hebben aan de algemeene beraadslagingen deel genomen de Heeren van der Brugghen, van Goltstein, Sloet tot Oldhuis(?), Slees wijk Vening, Storm van 's Gravesande, van Nispen van Sevenaer, de Kempenaer, van Eck en de Ministers van Justitie en Kolonien.

Op art. 1 heeft de Heer van der Brugghen een amendement voorgesteld, dat echter met 28 tegen 27 stemmen is verworpen. Het artikel is met 34 tegen 20 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd: de Heeren Hengst, van Wintershoven, de Man, de Lom de Berg, Ter Bruggen Hugenholtz, Westerhoff, van den Heuvel, Heemskerk, Zylker, van der Brugghen, Reinders, ten Cate, de Poorter, Luyben, van Lynden, van Asch van Wijk, Bots, Beens, van der Poel en Slicher van Domburg.

De artikelen 2, 3 en 4 zijn zonder beraadslaging goedgekeurd.

Op art. 5 zijn drie amendementen voorgesteld: twee door den Heer van Eck, het eerste strekkende om in de 4de zinsnede, in plaats van de woorden *zijn eigendom — is*, te lezen *zijne belangen — zijn:* het tweede om in diezelfde zinsnede, in plaats van de woorden: *krachtens art. 4*, te lezen: *krachtens artt. 3 en 4*; het derde van den Heer van Goltstein, dienende om de laatste alinea van dit artikel weg te laten. De beraadslagingen worden op morgen voortgezet.

Maandag 21 November zal de nominatie van candidaten ter vervulling van de in den Hoogen Raad opengevallen vacature in plaats van den overleden Raadsheer Mr. A. G. Spoor, worden opgemaakt.

Zitting van Dingsdag 15 November.

In deze zitting is ingekomen een adres van ingezetenen uit Haarlem houdende aanprijzing van het voorstel van de Heeren Thorbecke c. s. — Verzending aan de Commissie voor de Verzoekschriften.

Is ontvangen eene missive van de Douairière van Idsinga, houdende kennisgeving van het overlijden van haren echtgenoot, lid der Algemeene Rekenkamer. — Voor kennisgeving aangenomen.

Is ter tafel gebragt het eindverslag over het ontwerp tot aflossing en amortisatie van schuld over 1851. — Beraadslagingen bepaald na afloop van die over het in overweging nemen van het voorstel van de Heeren Thorbecke c. s.

Daarna zijn de beraadslagingen over het ontwerp houdende bepalingen betrekkelijk het bouwen, planten enz. binnen zekeren afstand van vestingwerken van den Staat voortgezet.

— Omtrent het voorstel van 9 leden tot afschaffing van het tonnegeld en den accijns op het geslagt heeft de Commissie van Rapporteurs, bestaande uit de HH. van Goltstein, Hoffmann, van Rappard, Meeussen en de Kempenaer verslag uitgebragt, dat hier, met geringe bekorting hoofdzakelijk in zijn geheel volgt.

Na het bij de Kamer den 7den dezer ingekomen bovengenoemd voorstel, heeft zij den volgenden dag tot het verzenden aan de Afdeelingen besloten. Die Afdeelingen moesten zich, volgens het voorschrift van art. 78 van het Reglement van Orde, voorloopig alleen bezig houden met de overweging der vraag, of het voorstel al dan niet een onderwerp van nader onderzoek zou uitmaken. Daartoe den 12den dezer bijeengekomen, heeft van de 59 tegenwoordige leden de overgroote meerderheid zich voor het in overweging nemen van het voorstel verklaard. Onder deze meerderheid was een zeer aanzienlijk aantal, die te kennen gaven, aan het door hen geuit gevoelen geene andere beteekenis te hebben gehecht, dan dat zij de gelegenheid geopend wenschten te zien, om het voor en tegen van het voorstel door nadere overweging en door openbare beraadslaging in het licht te stellen.

Eenige leden meenden zich tegen het nader in overweging nemen van het voorstel te moeten verzetten, voornamelijk op grond, dat het ontijdig zou zijn. Het gold een greep in het belastingstelsel, gedaan of beproefd tegen het einde des jaars, op een oogenblik nu de Kamer gereed staat de openbare beraadslaging over de Staatsbegrooting voor 1854 aan te vangen en bovendien nog onderscheidene andere gewigtige aangelegenheden te behandelen heeft. Op zulk een oogenblik zou het ligt èn der Kamer èn der Regering aan gelegenheid en tijd kunnen ontbreken, om het voorstel en al wat daarbij in aanmerking komt met de vereischte zorg en aandacht te overwegen. Daarbij kwam dat, vooral indien de behandeling van dit voorstel die de begrootingswetten vooraf zou gaan, ligt in de afdoening dezer vóór het einde des jaars, stoornis zou kunnen worden gebragt. Op dit laatste is echter door andere leden geantwoord, dat de begrootingswetten voor 1854, zelfs de wet op de middelen, des noods onder eenig voorbehoud, bij de Tweede Kamer afgehandeld moeten worden, vóór zij tot het in beraadslaging nemen van het voorstel der 9 leden overgaat, omdat toch altijd door eene latere wet eene vroeger kan worden afgeschaft of gewijzigd.

SCHEVENINGEN, 13 November.

Hoe vreemd het ook moge schijnen, het is echter eene daadzaak, dat, terwijl onze Scheveningsche visschers dit jaar eene nooit gekende haringvangst hebben, de vangst van hunne Katwijksche buren slechts zeer middelmatig mag genoemd worden. Te Scheveningen zijn sedert den 9den dezer tot en met gisteren 34 haringschuiten aangekomen, die vrij aanzienlijke bezendingen hebben aangebragt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 12 November.

In een gedeelte der stad Manchester, hetwelk eene bevolking van nagenoeg 50,000 zielen telt, is een naauwkeurig onderzoek gedaan om te doen blijken in welke mate aldaar het onderwijs in de eenvoudigste kundigheden gezegd kon worden algemeen te zijn. Er is bevonden dat van de knapen tusschen 13- en 14-jarigen ouderdom, een op elke 3½ nooit eene dagschool had bezocht. In de huwelijks-registers dier groote fabriekstad over 1850 is bevonden dat 31 pCt. van de mannen en 46 van de vrouwen met een merk hadden onderteekend, omdat zij niet konden schrijven.

In een verslag van den geestelijke die met de dienst in het gevangenhuis van Preston belast is, leest men eene berekening hoeveel de burgermaatschappij uit het oogpunt alleen der geldbesparing zou winnen, indien zij door betere zorg voor het volksonderwijs het aantal misdadigers wist te verminderen. De gemelde geestelijke berekent dat 15 zakkerollers, wier levensloop hij nagegaan had, aan de maatschappij voor kosten van vervolging en bestraffing, de waarde der gestolen goederen daaronder begrepen, 26,500 £ hebben gekost, terwijl allen voor eene jaarlijksche uitgave van 75 £ tot een ambacht of handwerk hadden kunnen worden opgeleid, waardoor zij, of ongetwijfeld althans het meerendeel van hen, nuttige leden der maatschappij zouden zijn geworden.

— Op de kust van Afrika is de Kapitein en bemanning van de schoener Herpine, door de inwoners van Taboul vermoord, nadat men den Koning op het schip had gevangengenomen, die het verschuldigde den Kapitein niet wilde voldoen. Het schip, dat de inboorlingen eerst wilden verbranden, is echter aan den Kapitein van de Chalcot uitgeleverd, om het naar Engeland terug te brengen.

— Mevrouw Ida Pfeiffer is van Batavia te San Francisco in Californië aangekomen.

— Eene aardbeving heeft andermaal de stad Schiras in Persië zwaar getroffen, en de bouwvallen van Persepolis zijn geheel onder den grond bedolven.

SARDINIE.

Te Turijn is door den geleerde Bonelli eene toepassing uitgevonden van de electriciteit op het weven, welke, naar het beweren des uitvinders, de vervaardiging van alle soorten van stoffen vereenvoudigen en ook den weeftoestel van Jacquart vervangen moet. Het Regeringsblad berigt in zijn jongste nommer, dat de eerste openbare beproeving van den toestel van Bonelli plaats gehad heeft in bijzijn der Ministers en geheel naar wensch is uitgevallen. Volgens het officiele blad zal de nieuwe uitvinding duurzaam nut stichten en Italië tot roem strekken.

NAPELS.

De Koning wenscht zijne eerste vrouw, Maria Christina, dochter van wijlen Koning Victor Emmanuel van Sardinië, heilig te doen verklaren. Deze Vorstin is in 1836 overleden en men beweert, dat zij gedurende haar leven verscheiden wonderen had verrigt. Het onderzoek, hetwelk tot de heiligverklaring noodig is, zal eerlang begonnen worden.

BADEN.

KARLSRUHE, 13 November.

De Aartsbisschop heeft in eene aan het Ministerie gerigte verklaring de aantijging ver van zich geworpen, als wilde hij zich niet aan de wetten des lands onderwerpen. Hij verklaart nogtans dat hij geene van zijne uitgevaardigde verordeningen terug wil nemen, en dat hij ook voortaan in overeenstemming met het domkapittel op de ingeslagen baan zal blijven voortwandelen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 12 November.

De Israëliten van Presburg hebben volgens oud gebruik, reeds afkomstig van den tijd der bemagtiging van Pannonië door de Hongaren, dezer dagen aan den Keizer eene deputatie gezonden, om hem twee vette ganzen op een' zilveren schotel aan te bieden.

— Bij de jongste hofjagt, welke in tegenwoordigheid van den Keizer te Holitsch is gehouden, zijn niet minder dan 2,739 faisanten en patrijzen geschoten.

— Een kruidmagazijn te Pola is door onvoorzigtigheid, voor een groot gedeelte in de lucht gesprongen, waarbij een man gedood en 7 gewond zijn, onder welke 2 doodelijk.

RUSLAND.

De dagbladen deelen den inhoud mede van eene circulaire, welke door Graaf Nesselrode is gezonden aan al de Russische agenten in het buitenland. Zij luidt vredelievend en komt hoofdzakelijk hierop neder: dat de Keizer bij zijne vorige eischen, en niets meer, blijft volharden, en, als vroeger, geheel gezind is om regelmatig te onderhandelen over al de voorstellen tot schikking, waartoe alsnog van de zijde der Porte mogt worden overgegaan. Dit stuk echter van vroegere dagteekening zijnde dan 's Keizers manifest en voor dat de uitbarsting van den strijd te Petersburg bekend was, beteekent de vredelievende gezindheid daarvan weinig.

— Het *Journal de Petersbourg* bevat eene verklaring van den Minister van Financiën, dat tot den 22sten November geen embargo zal worden gelegd op de in Russische havens liggende Turksche schepen; na afloop van dezen termijn echter zullen alle Turksche handelsschepen, tot goede prijzen worden verklaard, zelfs dan wanneer zij niet uitsluitend Turksch eigendom aan boord hebben. De onzijdige vlaggen zullen, zelfs gedurende de voortzetting der vijandelijkheden, volkomen vrijheid genieten.

TURKIJE.

De Sultan heeft alle voorstellen, welke de Diplomaten hem hebben gedaan, om de zaak met de Russen te schikken, stellig verworpen.

— Volgens berigten uit Bucharest van den 6den dezer, hebben de Turksche troepen, na de hevige gevechten van den 3den en 4den, zich ook den volgenden dag op den linker of Wallachyschen oever van den Donau staande gehouden, terwijl de Russen achter Oltenitza teruggetrokken zijn. De Turken vereenigden den 2den troepen en schepen bij Silistria en waren tot Kalarasch voorwaarts gedrongen. Bij Gioergewo werd nog gedurig gevochten. De weg van Oltenitza naar Kalarasch werd sedert den 2den door Turksche troepen bezet gehouden. Bij Hirsowa begonnen de Turken den 3den den Donau over te trekken, terwijl zij de reeds bezette overgangspunten, met name dat bij Gioergewo, met nieuwe troepen versterkten. Den 5den was geen gevecht van belang voorgevallen. De Russen bepaalden zich tot verdediging en schenen de door de Turken ingenomen punten van minder gewigt te achten.

BENGALEN.

De inboorlingen van Sattara, in Indië, thans onder Britsch beheer, hebben aan den Gouverneur van Bombay verleden jaar een adres aangeboden, waarvan de inhoud te opmerkelijker is, daar het de gevoelens bevat van een volk, welks staatkundige toestand en ongerijmde godsdienstige denkbeelden geene zoo heldere inzigten zouden hebben doen verwachten. Dus spreken zij:

»Dat wij nu aan het Engelsch Gouvernement onderworpen zijn, is op zich zelf geenszins voor ons eene oorzaak van droefheid, maar wij zijn zeer bezorgd en verontrust ten opzigte der daadzaak, dat het kwaad van den sterken drank zoo onmisbaar volgt op de invoering der Britsche heerschappij. Wanneer dit groote kwaad eens een vasten voet heeft gekregen, kan het niet zonder veel moeite worden uitgeroeid. Alle middelen hiertoe schieten te kort.

»Misschien zal men zeggen, dat het de zaak niet is van het Gouvernement, er zich mede te bemoeijen, wat het volk zal willen eten en drinken. Maar men neme in aanmerking het verderf dat door bedwelmende dranken wordt veroorzaakt. Het is de pligt der Regering, het volk te beveiligen tegen zijn ondergang, wanneer het, onkundig en dwaas, zich daarin storten wil.

»Het gebruik van geestrijke dranken wordt door geene godsdienst, welke ook, gevorderd. Integendeel, alle godsdiensten ontraden hetzelve. Wat onze Hindu's-godsdienst betreft, de man die deze dranken gebruikt, begaat eene zonde van welke hij te vergeefs zal trachten gereinigd te worden.

»Daarom smeeken wij de Regering ernstig, dat zij het groote kwaad van bedwelmende dranken niet toelate onzen gelukkigen grond te betreden en te verwoesten. Gelijk wij genadig beschermd worden tegen dieven en roovers, laat zoo ons beveiligd worden tegen het binnenkomen van dezen verwoester!"

Arme Indiaan! te vergeefs roept gij het mededoogen in van den beschaafden Europeaan, van den zich zelf bewonderenden Brit. Te vergeefs, verdrukte en verachte Hindu! beroept ge u bij den Christen op de godsdienst. Zonder erbarmen zal hij ook u, gelijk hij zoo vele anderen deed, met zijn voorbeeld besmetten, met zijne maatschappelijke inrigtingen zedelijk bederven. Hij brengt u, ja! den Bijbel, hij spreidt misschien godsdienstige traktaatjes wijd en zijd, maar hij voert u het verderf te gemoet met zijn rum en zijn brandewijn. Hij neemt den schijn aan, als ware hij uwe ziel een bode des vredes, maar hij sluit uw verstand en uw hart voor den invloed der heilige schriften. Hij zegt, u het leven te brengen, en hij geeft u den dood!

(*de Volksvriend.*)

OOST-INDIE.

BATAVIA, 24 September.

De Gouverneur-Generaal is den 8sten dezer met zijne Gemalin van zijne reis door Java, in gezondheid hier teruggekomen.

— De opening der Tentoonstelling is bepaald op 10 October 1854.

— In de laatste tijden zijn herhaaldelijk aan de policie te Batavia vertoond, nagemaakte recepissen, zonder dat men er in mogt slagen den vervaardiger op het spoor te komen. Eindelijk intusschen is het den volijverigen Hoofdschout van Tangerang mogen gelukken, op het landgoed Tjikandie, residentie Bantam, zekeren inlander Pellef gevangen te nemen, en bij hem in beslag te nemen eene valsche recepis van *f* 25, eenige half voltooide en een paar pas begonnen recepissen, eenige pennen, zoo mede linialen, roode, gele, groene en zwarte inkt.

— Uit de Lampongsche districten meldt men, dat de rust aldaar bleef voortduren.

— Tijdingen van de Karimon Djawa-eilanden maken gewag van bijzondere groote slangen, welke daar in de bosschen worden aangetroffen, zoodat de inlanders er tegen opzien, om tot het kappen van hout zich daarin dieper te begeven, dan volstrekt noodig is.

Ten bewijze daarvan moge strekken het zoo zeldzame voorval, dat zich dezer dagen in een dier bosschen heeft voorgedaan.

Eenige personen, van eenen hond vergezeld, waren in een bosch bezig een opgejaagd hert te vervolgen, doch niet slagende om het wild te vangen, werd hunne opmerkzaamheid gaande gemaakt door de golvende beweging van een boom, waarbij de voornitgesnelde hond al blaffende stilstond.

Naderbij komende, werd ontdekt, dat eene groote slang het hert had aangevallen en omstrengeld hield, om hetzelve op die wijze te dooden.

Door het onophoudelijk geblaf van den hond daarin gehinderd of wel opgewonden, werd echter het hert eensklaps door het ondier los gelaten en de aanval op den hond gerigt, welke met eenen wrong als het ware werd verbrijzeld, terwijl het hert, oogenschijnlijk ongedeerd, was gevlugt.

De korte strijd met den hond gaf echter aan de jagers den noodigen tijd, om de reuzenslang met hunne klewangs aan te vallen en af te maken.

Bij de meting der schoone, daarna afgestroopte slangenhuid werd die bevonden te zijn 19 voet Rijnlandsch lang, bij 7 duim Rijnl. diameter.

STADS BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN brengen bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat op heden van den Contreleur, 1ste Afd., alhier ontvangen is een op den 10den dezer invorderbaar verklaard Kohier voor de belasting op het Personeel, dienstjaar 1853 en 1854, dat op heden aan den Ontvanger der Directe Belastingen is verzonden.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

LEYDEN, 14 November 1853. VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris v. PUTTKAMMER.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE UTRECHTSCHE HOOGESCHOOL.

Den 10den November de Heer E. Tielenius Kruythoff, van Tiel, in de Regten, met *Theses.*

Den 12den de Heer D. Yssel de Schepper, van Arnhem, in de Regten, met *Theses.*

ADVERTENTIEN.

AFLOSSING.

De Houders der Aandeelen Nos. 11, 73, 74, 81, 84, 101, 114, 124, 127 en 144, in de **Leening** gesloten in den jare 1796, ten behoeve van de **Walsche Diaconie te Leyden**, worden **opgeroepen** om hunne Aandeelen ter Aflossing in te leveren. Zullende gevaceerd worden tot de Uitbetaling op het Walsche Weeshuis, telken Woensdag des namiddags ten *zes ure*, gedurende de maanden November en December dezes jaars.

P. DU RIEU Jr.,

LEYDEN, 9 November 1853. *Diaken-Boekhouder.*

Het openbaar **LANDHUISHOUDKUNDIG ONDERWIJS** zal **geopend** worden op aanstaanden Vrijdag, den 18den *November*, des avonds te *zeven ure.*

A. H. VAN DER BOON MESCH.

Uit een berigt in het *Handelsblad* van 8 dezer, blijkt, dat in het Gesticht voor verwaarloosde Kinderen te *Montfoort* bij *Utrecht*, tijdens er de Cholera heerschte, met andere voorzorgen, die voor de gezondheid dezer jeugdige, Nederlandsche *Parias* genomen werden, ook de **Revalenta** ingevoerd en gegeten werd; wij hebben dit met genoegen gelezen en kunnen ons niet onthouden openlijk getuigenis van onze hoogachting af te leggen voor eene Directie, die zoo wel hare roeping begrijpt, en aan deze anders verwilderde, door hun eigen bloed begeven en aan de ellende overgelatene Kinderen, zulk eene vaderlijke zorg besteedt. Kunnen Ouders voor hun eigen kroost wel liefdrijker zorgen en waken? — Moge zij vergelding vinden in haar, eigen werk en haar de erkentelijkheid niet ontbreken van hen, die onder haar toezigt zeker tot nuttige en gelukkige leden der maatschappij zullen opgroeijen. Wij wenschen het van harte, en wij wenschen aan allen, die met het beheer van anderen belast zijn, even veel liefde en verlichte werkzaamheid toe; dan zullen zij hunne onderhoorigen gelukkig maken, en daarin voor zich eene aangename zelfvoldoening vinden.

Wij nemen aanleiding uit dit berigt, om de Revalenta als een excellent voorbehoedmiddel tegen de heerschende ziekte zoowel als tegen andere kwalen aan te bevelen: zij zuivert de sappen en neemt de kiem weg, die welligt eene ziekte kan doen ontstaan. Zij is echter niet alleen een voorbehoedmiddel en een krachtgevend, ligt verteerbaar voedsel, maar bezit eene algemeene geneeskracht, die wij door eene ontelbare menigte van getuigschriften, van lieden uit alle standen, van Adel en Burgers, van hooggeplaatste civiel en militaire beambten, van Geestelijken en van beroemde Geneesheeren, hebben leeren kennen. Wij hebben daarvan eenige bekend gemaakt en zullen meer in eene kleine Brochure te zamen vatten, die eerdaags voor alle belangstellenden verkrijgbaar zijn zal.

DU BARRY's **Revalenta** kost 2 Gulden, 3.50 — 8 — 16 Gulden 1 — 2 — 5 — 8 ℔ Dozen, in onderstaande Depôts.

Men wachte zich voor nagemaakte soorten, die onder verschillende benamingen in den handel gebragt en gewetenloos aanbevolen worden, hoewel de vervaardigers overtuigd zijn, dat hunne producten niets met de échte Revalenta gemeen hebben en meer dan één zieke reeds het slagtoffer geworden is van het vertrouwen in hunne aanbeveling gesteld.

Amsterdam, Verkoophuis.	Gouda, B. Pietersen.
Bodegraven, J. B. C. E. Schlatman.	's Hage, Sack en Co.
Delft, J. T. Wagner.	Leyden, A. Dirks.
Dordrecht, J. Veth Jr.	Oudshoorn, G. v. d. Boom.
Gouda, A. Goedraad.	Rotterdam, J. A. Klinger en Co.
» A. B. van Frankenhuizen.	Schiedam, Mej. A. B. Roepius.

Bij de provisionele Opveiling, gehouden den 12den November 1853, ten overstaan van den Notaris P. MULLER, te *Leyden*, zijn de volgende Perceelen in Bod gebragt, te weten:

No. 1 op *f* 2,700.—; No. 2 op *f* 1,040.—, verhoogd met *f* 60.—; No. 3 op *f* 720.—, verhoogd met *f* 80.—; No. 4 op *f* 460.—, verhoogd met *f* 170.—; No. 5 op *f* 320.—, verhoogd met *f* 80.—.

Afslag op Zaturdag den 19den November 1853, des avonds te *zeven* ure.

PUBLIEKE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg, binnen *Leyden*, op Zaturdag den 17den December 1853, bij Opbod, en op Zaturdag den 24sten December 1853, bij Afslag, telkens des avonds ten 6 ure, van de navolgende HUIZEN EN ERVEN, allen staande en gelegen te *Leyden*, als:

Een HEERENHUIS EN ERF, aan de oostzijde van het Rapenburg, om den hoek der Langebrug, Wijk IV. No. 591.

Twee HUIZEN aan de Langebrug, Wijk IV. No. 591quat en 550A.

Een DITO aan de zuidzijde der Hoogewoerd, omtrent de Sint Jorissteeg, met nevens aangelegen PAKHUIS EN BOVENWONING, Wijk III. No. 443 en 444.

Twee PAKHUIZEN in de Kraauwelsteeg, Wijk III. No. 443repd en 608.

Een HUIS EN ERF aan de noordzijde van de Hoogewoerd, over de Koenesteeg, Wijk III. No. 396.

Een DITO aan de zuidzijde van den Nieuwen Rijn, Wijk III. No. 7.

Een DITO aan de Garenmarkt, om den hoek van het Lisendaal, Wijk II. No. 287.

En Twee DITO aan de Uiterstegracht, omtrent de Groenesteeg, Wijk VII. No. 354 en 354A.

Breeder bij biljetten te omschrijven, en waaromtrent nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris A. WIJNSTROOM, te *Leyden.*

Heden en Morgen zijn te zien,

van 's morgens ten *tien* tot 's namiddags ten *drie* ure, ten huize van den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK, alhier, de **Boeken, Teekeningen, Varia, Chirurgicale Instrumenten** enz., alsmede de **Boekenkasten.**

Bij den Boekhandelaar J. C. LOMAN Jr., te *Amsterdam* is uitgegeven en verzonden een

INTEEKENLIJST

OP ZIJNE

ZESTAL NAGELATEN LEERREDENEN,

VAN

Ds. P. J. V. DUSSEAU,

Evang. Luthersch Predikant te Schiedam.

Bezweken voor de woede der heerschende ziekte.

Prijs *f* 1.50.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 14 November.

			Laagst. Koers.	Hoogst. Koers.	Gesloten
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½	pCt.	60⅞	60[illegible]	60[illegible]
Dito Certificaten	3	»	73[illegible]	74	73[illegible]
Dito dito	4	»	92	92½	92
Amortisatie Syndicaat	3½ en 4	»	—	—	—
Handelmaatschappij	4½	»	124	—	—
O. I. Leening	4	»	—	—	—
Dito Holl. Spoorweg		»	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	4½	»	—	—	—
Haarlemmermeer	5	»	100 [illegible]	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	»	—	—	—
Dito dito	5	»	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	»	103[illegible]	104	103[illegible]
Dito dito 1828 en 1829	5	»	102¼	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	»	94[illegible]	94[illegible]	—
Dito 1840	4	»	88½	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4	»	88[illegible]	—	—
Dito dito Nieuwe	4	»	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	»	—	—	—
Certificaten van dito	6	»	69[illegible]	70	70
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	»	—	—	—
Dito Obligatiën	4	»	—	—	—
SPANJE, Obligatien	à 1	pCt.	21[illegible]	21[illegible]	21[illegible]
Dito Obligatiën	3	»	44[illegible]	[illegible]	—
Dito Binnenl. à 6 m.	3	»	40[illegible]	—	—
Bewijzen Coupons			5[illegible]	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5	»	83	—	—
Dito	4	»	—	—	—
Dito Metall.	5	»	78[illegible]	[illegible]	—
Dito Nieuwe	5	»	88[illegible]	89	88[illegible]
Dito 1847	2½	»	88[illegible]	88[illegible]	—
BELGIE, Banq.	2½	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	2½	»	49[illegible]	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £.	5	»	—	—	—
PORTUGAL, te Londen	3	»	36½	36½	36½
Dito dito	4	»	—	—	—
VENEZUELA,	3¼	»	30½	—	—
MEXICO,	3	»	23½	23[illegible]	—
AMERIKA, Bankactiën			4	—	—

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt. Prolongatie 3½ 4 pCt. Wissel-Disconto 3.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.